[249 orð:]

The painter's patterns: Classicist embroidery in the service of a war on fashion.

The painter Sigurður Gudmundsson was, for nearly twenty years, a transformative figure in the development of Icelandic women's national dress before he passed away in 1874. His influence, firmly established following his death, continues into the present day. During a time when Icelandic nationalists were disheartened by their culture fading among the rising bourgeoisie in Reykjavik, Sigurður strategically employed the skills, research, and knowledge he had gained as an art student at the Royal Academy in Copenhagen to resist Danish influences. By considering his trajectory as an art student, artist, and culture-creator, we see how this classically-trained artist, increasingly resentful and radicalized on return to Iceland, used the talents, research, and knowledge gained in Copenhagen to embed a revolutionary statement against Danish culture and power into Icelandic women´s dress. Although generally celebrated as the creator of two full costumes, his work can mainly be seen in the conceptualizing of the design elements involved, primarily the headdresses and the embroidery patterns. We see how the choices he made and the designs he created were a deliberate and precise attempt to circumvent history and invent a tradition that would simulate an historical connection to times and places well-beyond the reality of the Icelandic nation's past. Through his own writings and those of his colleagues and friends, we will see how Sigurður's visual vocabulary of embroidery designs (along with the headdresses) was made into direct statements in a political fashion-war waged against Danish influences on local dress and Icelandic culture in general.

[238 orð:]

<u>Útsaumsmynstur málarans: Klassíkismi í þágu tískustríðs.</u>

Sigurður Guðmundsson málari hafði umbyltandi áhrif á gerð og þróun íslenskra kvenbúninga á ártugunum tveimur áður en hann lést 1874. Áhrifin voru staðfest að fullu eftir að hann dó og gera vart við sig enn í dag. Þegar íslenskir þjóðernissinnar horfðu sárir á íslenska menningu víkja fyrir danskri meðal vaxandi borgarastéttar í Reykavík, beitti Siguðurður þeim hæfileikum, rannsóknum og þekkingu sem hann hafði öðlast í Konunglegu Listaakademíunni í Kaupmannahöfn til að spyrna við dönskum áhrifum. Sjá má, með hliðsjón af ferli hans sem listnema, myndlistarmanns, og störfum hans við menningarsköpun, hvernig þessi klassískt-menntaði listamaður fylltist gremju og byltingarmóði við endurkomuna til Íslands. Eins hvernig hann svo sneri hæfileikum sínum, rannsóknum, og þeirri þekkingu sem hann hafði öðlast í Kaupmannahöfn, að því að gera íslenska kvenbúninga að tákni sem var snúið gegn dönskum menningaráhrifum og valdi. Þó Sigurður sé oft nefndur hönnuður skautbúningsins og kyrtilsins, þá má helst sjá áhrif hans í skilgreiningum og vali á tveimur þáttum búninganna: Höfuðbúnaðinum og útsaumsmynstrunum. Við sjáum hvernig skilgreiningar hans og hönnun voru markvissar og nákvæmar tilraunir til að sniðganga söguna og finna upp hefðir sem myndi líkja eftir sögulegum og landfræðilegum tengslum vel fyrir utan staðfesta sögu íslensku þjóðarinnar. Með því að líta í skrif hans, sem og kunningja og samstarfsfólks, munum við sjá hvernig myndmál Sigurðar í útsaumsmynstrum hans og höfuðbúnaði var hugsað til að vera vopn

í pólitísku tískustríði gegn dönskum áhrifum á klæðavenjur Íslendinga og íslenskri menningu yfirleitt.

~KA 17.5.23.